

Abstrakt

Východiska: Závislostí netrpí pouze daný jedinec, ale i celá rodina, protože ta je závislému jedinci nejbližší. Ovlivňuje ji především nevyzpytatelné chování závislého, kterému podléhá chod celé rodiny a tito jedinci se dříve nebo později stávají spoluzávislými. Pro tyto osoby toho systém péče moc nenabízí. Vhodnou alternativu lze nalézt ve svépomocné skupině Al-Anon.

Cíle: Cílem výzkumu je analyzovat potřeby jedinců potýkajících se s problémem užívání alkoholu u jejich blízké osoby. Druhým cílem je zmapování podoby a průběhu setkání svépomocné skupiny a charakterizovat účastníky, kteří tato setkání navštěvují. Třetím cílem je zmapování míry spokojenosti účastníků se setkáním a popis doporučení směrem k profesionální péči.

Metody: K získání dat byla využita kvalitativní metoda pomocí záměrného výběru přes instituce. Výzkumu se účastnilo celkem 12 respondentů (10 žen a 2 muži). K analýze dat byla využita metoda vyhledávání a vyznačování vztahů, metoda prostého výčtu a metoda kontrastů a srovnávání.

Výsledky: Přestože bývá u respondentů první volba pomoci právě profesionální péče, často u této pomoci nesetrvají a volí raději svépomocnou skupinu. Ačkoliv přichází na setkání bez jakéhokoliv očekávání, často jsou velmi mile překvapeni a docházejí na setkání dodnes. Setkání jim umožňuje naplnit neuspokojené potřeby, zvědomuje spoluzávislostní vzorce chování a díky programu 12-ti kroků, literatuře a Modlitbě o poklid ducha získávají podporu i v jejich každodenních těžkostech. Hlavní nosné pilíře skupiny jsou ve vlastní zkušenosti ostatních, spiritualitě, anonymitě a absenci autority.

Závěr: Na základě zjištění se jeví svépomocná skupina Al-Anon pro blízké závislým osobám velice nápomocnou. Nicméně i tak je důležitá vzájemná spolupráce, jak svépomocné skupiny, tak i profesionální péče a větší informovanost o možnostech pomoci pro spoluzávislé osoby.

Klíčová slova: Al-Anon – svépomocná skupina – alkohol – rodina – závislost – analýza potřeb – evaluace procesu – evaluace spokojenosti